

**MỘT SỐ KẾT QUẢ TRIỂN KHAI BALI TOOLKIT
TẠI VIỆT NAM,
KHUYẾN NGHỊ ĐỂ HOÀN THIỆN
BỘ CÔNG CỤ**

Một số thông tin về tình hình đăng ký hộ tịch, Nhóm dân cư yếu thế của Việt Nam

- » Tại Hội nghị cấp Bộ trưởng lần thứ hai về đăng ký, thống kê hộ tịch (tổ chức theo hình thức trực tuyến, tại Bangkok, Thái Lan, từ ngày 16-19/11/2021), Việt Nam được đánh giá là một trong các nước có tỷ lệ ĐKKS khá cao trong khu vực (đạt 98,8% - kết quả Tổng điều tra dân số năm 2019).

Kết quả trên có được là do việc triển khai hiệu quả Chương trình hành động quốc gia của Việt Nam về đăng ký, thống kê hộ tịch giai đoạn 2017-2024, với việc hiện đại hóa từng bước phương thức đăng ký và thống kê hộ tịch - xây dựng Phần mềm đăng ký, quản lý hộ tịch điện tử dùng chung tại tất cả các cơ quan đăng ký hộ tịch, cấp Số định danh cá nhân khi đăng ký khai sinh, tạo lập CSDL hộ tịch điện tử tập trung tại Trung ương.

- » Trong số 1,2% chưa được ĐKKS, có những người thuộc nhóm dân cư yếu thế, hiện có **trên 50.000** người thuộc nhóm dân cư này.
-

Những khó khăn, thách thức chủ yếu Việt Nam đang gặp trong việc đăng ký, quản lý hộ tịch đối với nhóm dân cư yếu thế:

- » Chưa có số liệu thống kê đầy đủ, chính xác, cập nhật nên chưa xây dựng được bản đồ bố trí dân cư để theo dõi, quản lý
- » Công chức làm công tác hộ tịch chưa được tập huấn, bồi dưỡng chuyên sâu để có thể giải quyết đăng ký hiệu quả đối với nhóm đối tượng yếu thế
- » Cần số hóa dữ liệu và có Phần mềm chuyên biệt để có thể cập nhật kịp thời di biến động của nhóm đối tượng yếu thế
- » Chưa có nghiên cứu, đánh giá về sự cần thiết có khung pháp luật riêng, phù hợp để giải quyết đăng ký hộ tịch, xác định quốc tịch cho nhóm đối tượng yếu thế không

Các hoạt động Việt Nam đã triển khai:

- » Biên dịch Bali Toolkit sang tiếng Việt để thuận lợi cho việc giới thiệu đến các bộ, ngành, địa phương, cơ quan có liên quan về mục đích, nội dung, khả năng áp dụng Bộ công cụ (thông qua một số cuộc họp, hội thảo)
- » Thông qua số liệu báo cáo từ các địa phương, kết quả khảo sát bước đầu, nghiên cứu, xây dựng dự thảo Báo cáo kết quả nghiên cứu đánh giá thực trạng công tác CRVS đối với nhóm dân cư yếu thế dựa trên Bộ công cụ Bali Toolkit (Báo cáo số 1)
- » Tổ chức Hội thảo lấy ý kiến chuyên gia, các cơ quan liên quan về dự thảo Báo cáo số 1; thảo luận về khả năng áp dụng Bộ công cụ trên diện rộng ở Việt Nam
- » Khảo sát thực tế tại một số tỉnh như Lai Châu, Thừa Thiên Huế, Kon Tum, Hà Giang... nhằm đánh giá thực trạng đăng ký hộ tịch cho nhóm dân cư yếu thế, kiểm chứng một số nhận định trong dự thảo Báo cáo số 1
- » Tổ chức 01 lớp tập huấn nâng cao năng lực, hướng dẫn áp dụng một số nội dung của Bali Toolkit cho công chức làm công tác hộ tịch trong việc rà soát, giải quyết yêu cầu đăng ký hộ tịch cho nhóm dân cư yếu thế

Các hoạt động dự kiến hoàn thành trong năm 2022

- Tiếp tục khảo sát tại 02 tỉnh: Long An, Lâm Đồng – 2 tỉnh có nhiều người di cư tự do.
- Tổ chức 02 lớp tập huấn nâng cao năng lực, hướng dẫn áp dụng một số nội dung của Bali Toolkit cho công chức làm công tác hộ tịch trong việc rà soát, giải quyết yêu cầu đăng ký hộ tịch cho nhóm dân cư yếu thế
- Xây dựng Bộ tài liệu hướng dẫn áp dụng Bali Toolkit để cụ thể hóa, là cơ sở để công chức làm công tác hộ tịch các địa bàn có nhóm đối tượng yếu thế xác định đúng đối tượng, rà soát, thống kê chính xác và giải quyết kịp thời yêu cầu đăng ký hộ tịch cho nhóm đối tượng này.

Một số khuyến nghị

- » Bali Toolkit được xây dựng từ năm 2018, nên số liệu thống kê và một số ví dụ điển hình cần được cập nhật, tạo thuận lợi và bảo đảm tính chính xác trong việc nhận định, đánh giá về thực trạng về người tị nạn, người xin tị nạn, người không quốc tịch, người chưa xác định được quốc tịch trong khu vực và trên thế giới;
 - » Bali Toolkit nên bổ sung đánh giá về mối quan hệ giữa việc triển khai CRVS và Thỏa thuận toàn cầu về Di cư hợp pháp, an toàn và trật tự (GCM), Thỏa thuận toàn cầu về người tị nạn (GCR) của Liên hợp quốc, bởi người di cư – một nhóm dân cư yếu thế thuộc Bali Toolkit cũng là đối tượng trọng tâm của các Thỏa thuận này
-

Một số khuyến nghị

- » Cân nhắc bổ sung Việt Nam là một trong những ví dụ điển hình của khu vực để làm phong phú hơn về thực tiễn triển khai CRVS trong khu vực, bởi Việt Nam đã triển khai thành công “Thỏa thuận giữa Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và Chính phủ nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào về việc giải quyết vấn đề di cư tự do và kết hôn không giá thú trong vùng biên giới hai nước” giai đoạn 2015-2019, công nhận quốc tịch Việt Nam cho người di cư tự do, **kết hôn không giá thú trong vùng biên giới Việt Nam – Lào**, làm cơ sở để đăng ký, cấp giấy khai sinh, đăng ký kết hôn, hộ khẩu, căn cước công dân ...
- » Phần phụ lục Bộ công cụ nên có những ví dụ với các số liệu/dữ liệu (giả định hoặc thực tế); cần phân tích, kết quả đầu ra của từng hoạt động được triển khai (ví dụ như: một Báo cáo đánh giá với đầy đủ số liệu thống kê, một Kế hoạch hành động với đầy đủ các mục tiêu chung, mục tiêu cụ thể về tỷ lệ đăng ký khai sinh, khai tử, kết hôn của nhóm đối tượng trọng tâm mà quốc gia hướng tới...)

Một số khuyến nghị

- » Bổ sung thêm các đối tượng yếu thế khác hoặc có khuyến nghị áp dụng Bộ công cụ đối với các nhóm đối tượng đặc biệt khác cũng gặp khó khăn về đăng ký hộ tịch như: phụ nữ kết hôn, di cư rồi trở về nước sở tại, người dân tộc thiểu số; người không có giấy tờ tùy thân; trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt, bao gồm cả trẻ em là con giữa công dân trong nước với người nước ngoài sinh sống tại nước sở tại.
 - » Bali Toolkit có nhiều thuật ngữ mang tính kỹ thuật, chuyên môn sâu, để mở rộng khả năng áp dụng Bộ công cụ trên thế giới, có thể chuyển ngữ sang một số ngôn ngữ phổ biến khác.
-